

Åbent referat

fra

Udvalget for Børn og Undervisning

Mødedato: Mandag den 16. januar 2017

Mødetidspunkt: 13:00 - 16:00

Mødested: Mødelokale 3, Bytoften

Deltagere: Per Rask Jensen, Keld Jacobsen, Stig Leerbeck, Marianne Bruun Kristiansen, Tina Agergaard Hansen, Arne Lindberg Callesen

Fraværende: Susanne Bergmann

Referent: Birthe Lastrup Carstensen

Indholdsfortegnelse

	Side
480. Godkendelse af dagsorden	1074
481. Godkendelse af kvalitetsrapport for dagtilbud	1075
482. Orientering om prognose for dagtilbud 2017/18	1077
483. Forlængelse af aftaler til 2019	1079
484. Status for erhvervstilbuddet på Lykkesgårdskolen og Ølgod Skole	1081
485. Status på specialtilbud	1084
486. Godkendelse af valgfag - Skak.....	1088
487. Rammeaftale 2018.....	1090
488. Året der gik - Evaluering af udvalgets arbejdsform	1092
489. Gensidig orientering	1093
Bilagsliste	1094
Underskriftsblad	1095

480. Godkendelse af dagsorden

Dok.nr.: 12338

Sagsid.:

Initialer: bilc

Åben sag

Beslutning Udvalget for Børn og Undervisning den 16-01-2017

Fraværende: Susanne Bergmann

Godkendt.

481. Godkendelse af kvalitetsrapport for dagtilbud

Dok.nr.: 13174
Sagsid.: 15/6512
Initialer: mamh
Åben sag

Sagsfremstilling

Varde kommune har senest i 2012 udarbejdet en kvalitetsrapport for dagtilbudsområdet, hvor det var et lovkrav, som siden bortfaldt.

I bestræbelserne på fortsat kvalitetsudvikling blev det på udvalgsmødet den 8. marts 2016 besluttet, at der skulle udarbejdes kvalitetsrapport på dagtilbudsområdet med samme kadence som på skoleområdet - med en light udgave i de ulige år og en fuld rapport i de lige år. Startende med en 'light' udgave for 2016 til forelæggelse for udvalget primo 2017.

Udgangspunktet for kvalitetsrapporten er dagtilbudslovens §1 stk. 1-4, Varde Kommunes Børn og Ungepolitik, aftalestyringsmålene og visionsstrategien for dagtilbudsområdet. På dagtilbudsområdet arbejdes der med IT platformen 'Hjernen og Hjertet' fra Rambøll, hvorfra data til kvalitetsrapporten trækkes.

Fra 2014 til efteråret 2016 har halvdelen af dagtilbuddene arbejdet med det lokalt forankrede projekt 'Fra intention til handling' (FITH), hvor de har anvendt dialogprofiler og leg- og læringsmiljøprofiler fra Hjernen og Hjertet. De øvrige dagtilbud har deltaget i forskningsprojektet Fremtidens Dagtilbud og har derfor ikke anvendt Hjernen og Hjertets redskaber. Dette forklarer den lave svarprocent i rapporten. Ved den næste kvalitetsrapport vil der være data fra alle dagtilbud.

Rapporten indeholder en kort introduktion til dagtilbudsområdet i kommunen, hvorefter der følger en sammenfattende helhedsvurdering over resultater og data. Dernæst vises resultater, der beskriver børnenes kompetencer, trivsel og sundhed samt resultaterne fra Leg- og Læringsmiljøvurderingerne. Endelig vil der være en kort gennemgang af arbejdet med de pædagogiske læreplaner på dagtilbudsområdet.

Forvaltningens vurdering

Kvalitetsrapporten for 2016 er både i indhold og udformning væsentligt anderledes end kvalitetsrapporten i 2012. En afgørende forskel er, at der er kommet langt flere data i rapporten.

Målsætningen er, at den nye kvalitetsrapport skal sætte beslutningstagere i stand til at følge udviklingen på det samlede dagtilbudsområde, såvel som i de enkelte dagtilbud, og skabe grundlag for at sætte retning for den fremadrettede udvikling af kvaliteten på dagtilbudsområdet.

Det er forvaltningens vurdering på baggrund af de foreliggende data i rapporten, at det samlede niveau for dagtilbudsområdet er højt. Trivsel, motorik og børnenes samlede kompetencer ligger højt og afspejler det målrettede arbejde med aftalestyringsmålene og den målrettede kompetenceudvikling. Eksempelvis er der i 2016 sket en opkvalificering af medarbejderne i forhold til motorik - hvilket viser sig i det høje niveau. Børnenes trivsels- og sundhedsniveau ligger ligeledes på et tilfredsstillende niveau. I 2016 er der vedtaget en række hygiejnebefalinger, som er ved at blive implementeret, hvilket vi forventer at se en effekt af i næste kvalitetsrapport. På trods af det høje niveau for

'Sproglig udvikling' ville et endnu højere niveau være ønskeligt, hvorfor der er særligt fokus på dette i det kommende år.

Konkluderende er det forvaltningens vurdering, at der på baggrund af kvalitetsrapporten for 2016 ikke er grundlag for at anbefale, at der udarbejdes konkrete handleplaner for det samlede dagtilbudsområde.

Retsgrundlag

Dagtilbudsloven §1 stk. 1-4.

Økonomi

Ingen

Høring

Ingen

Bilag:

- 1 Åben Kvalitetsrapport på dagtilbudsområdet - 2016 - Udvalget for Børn og Undervisning.pdf 6589/17

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler,

at kvalitetsrapporten for 2016 godkendes, og

at en samlet vurdering af kvaliteten på dagtilbudsområdet ikke giver anledning til, at der udarbejdes konkrete handleplaner.

Beslutning Udvalget for Børn og Undervisning den 16-01-2017

Fraværende: Susanne Bergmann

Kvalitetsrapporten blev godkendt.

Samtidig vedtoges at der ikke udarbejdes konkrete handleplaner.

482. Orientering om prognose for dagtilbud 2017/18

Dok.nr.: 13284

Sagsid.: 17/422

Initialer: ANBR

Åben sag

Sagsfremstilling

Pr. 15. januar 2017 foreligger prognosen for børnehaverne og vuggestuerne for perioden 1. august 2017 – 31. juli 2018.

For børnehaverne viser prognosen, at der i 2017/2018 forventes at blive ca. 48 færre børnehavebørn end i 2016/2017.

Der er 6 institutioner/afdelinger med 35 børn eller færre. Det laveste gennemsnitlige børnetal i perioden er således i Børnehaven Regnbuen i Horne med 18 børn (+ 3 0-2 års børn), Billum Børnehave med 19 børn (+ 2 0-2 års børn), Børnehaven Lundparken i Lunde med 23 børn (+ 1 0-2 års barn), Starup Børnehave med 32 (+ 1 0-2 års barn), Børnehuset Sønderallé med 35 børn og Oksbøl Børnehave med 35 børn.

Herudover ses der i prognosen et fald på 5 børnehavebørn eller derover i Skovbrynet i Ølgod, Svalehuset i Janderup, Børnehaven Vestervold i Varde, Skovmusen i Oksbøl, Årre Børnehave og Søndermarken i Varde.

Status for vuggestuer og 0-2 års pladser

Der er fuld belægning i vuggestuerne i Varde by, som indtil videre er opnormeret frem til 31. juli 2017. Der er ligeledes fyldt op i dagplejen i Varde by.

Skovbrynet i Ølgod er fyldt op, men derudover ses en tendens til et fald i vuggestuegrupperne i oplandsbyerne: Agerbæk Børnehus ser ud til at falde med 5 børn, Skovmusen i Oksbøl med 2 børn, og Børnehaven Mælkevejen i Nr. Nebel med 2 børn. I Møllehuset i Tistrup ser det ud til, at der kun vil være et gennemsnit på 3 børn.

Status for 0-2 års pladserne er, at ingen ser ud til at blive fyldt op. Prognosen viser 2 børn i Billum Børnehave, 3 børn i Børnehaven Regnbuen i Horne, 1 barn i Starup Børnehave og 1 barn i Børnehaven Lundparken i Lunde.

Forvaltningens vurdering

Den nye prognose viser, at 9 institutioner i 2017/18 kommer ned på 45 børn og derunder. Såfremt det faldende børnetal fortsætter i disse områder forventes flere institutioner at komme under pres i forhold til tildelingskriteriet på de 35 enheder.

For såvel vuggestuepladser som 0-2 års pladser gælder, at der er børn, der endnu ikke skrevet op/ændret ikke er født, hvorfor prognosen herfor er usikker.

Det skal påpeges, at der er tale om prognoser. Der kan i sagens natur ikke tages højde for forældreønsker, til- og fraflytning mv.

Erfaringerne fra tidligere år viser, at prognosetallene pr. 15. januar typisk er lidt mere pessimistiske end de tal det ender med 15. juli. Hvis samme tendens er gældende i 2017/18 vil tallet være ca. 1422 børnehavebørn, svarende til et fald på 18 børnehavebørn.

En anden ukendt faktor er antallet af flygtningebørn. I 2016 modtog vi 48 børn med flygtninge baggrund i alderen 0-6 år. Hvor mange flygtningebørn, der modtages i det nye prognose år, vides ikke. Kvoten af flygtninge Varde Kommune skal modtage er faldet, men der er familiesammenføringer fra 2016, som først forventes at ske i 2017.

Med hensyn til opnormeringen af vuggestuepladser i Varde by vil det fremtidige behov blive vurderet i april med forelæggelse for udvalget i maj 2017.

Retsgrundlag

Dagtilbudsloven

Økonomi

Der tildeles midler til 35 enheder til hver børnehave/-afdeling uanset det faktiske antal passede børn. Det betyder, at der, som det ser ud i prognosen, kan blive tale om, at der tildeles ressourcer, der ikke passes børn for.

Økonomisk drejer det sig om ca. 50.000 kr. årligt pr. enhed. Med udgangspunkt i prognosen betyder det, at der i 2017/18 forventes en udgift til 32 tomme pladser, svarende til 1.575.000 kr.

Høring

Ingen

Bilag:

1 Åben Prognose for dagtilbud 2017/2018

5721/17

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler,

at orienteringen om prognosen for børnetallet for dagtilbudsområdet fra 1. august 2017 – 31. juli 2018 tages til efterretning.

Beslutning Udvalget for Børn og Undervisning den 16-01-2017

Fraværende: Susanne Bergmann

Prognosen blev taget til efterretning.

483. Forlængelse af aftaler til 2019

Dok.nr.: 13010
Sagsid.: 15/3060
Initialer: siko
Åben sag

Sagsfremstilling

I regi af de igangværende strukturdrøftelser i skoler og dagtilbud foreslås det, at nuværende aftaler i børn og unge - med enkelte justeringer - forlænges frem til juli 2019, således at aftaleholdere har ordentlig tid til at udarbejde nye aftaler på baggrund af eventuel ny struktur.

I samarbejde med fagchef og direktør aftales relevante justeringer i aftalerne frem til juli 2019. Justerede aftaler forelægges for udvalget i juni 2017 og juni 2018.

Aftaler fra august 2019 foreslås at indgå i 2-årigt årshjul som tidligere godkendt.

Herudover foreslås det, at Go' Mad til Børn fremover ikke længere pga. størrelsen på enheden er aftaleholder. Det drøftes, hvorvidt de evt. inviteres til dialogmøde f.eks. i forlængelse af et udvalgs møde.

Der præsenteres forslag til overordnet tidsplan frem til august 2019 jf. dok. nr. 188478-16.

Retsgrundlag

Intet

Økonomi

Ingen

Høring

Ingen

Bilag:

1 Åben Aftalestyring: Overordnet tidsplan for overgangsperioden 2016-2019 188478/16

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler,

at nuværende aftaler grundet strukturdrøftelserne i skoler og dagtilbud forlænges til juli 2019,

at aftaler fra august 2019 arbejder ud fra 2-årige årshjul, som følger skoleåret, og

at Go' Mad til Børn fremover ikke er aftaleholder.

Beslutning Udvalget for Børn og Undervisning den 16-01-2017

Fraværende: Susanne Bergmann

Godkendt.

Go' Mad til Børn inviteres fremover ikke til dialogmøde. I stedet besøges Go' Mad til Børn på én af udvalgets besigtigelsesture.

484. Status for erhvervstilbuddet på Lykkesgårdskolen og Ølgod Skole

Dok.nr.: 13119
Sagsid.: 13/5651
Initialer: begr
Åben sag

Sagsfremstilling

I foråret 2013 besluttede Udvalget for Børn og Undervisning som et meget tidligt tiltag at fremme skolernes samarbejde med erhvervslivet med henblik på, at elever i 8. og 9. klasse med særlige vanskeligheder kunne få tilbudt et særligt undervisningsforløb med praktik i en erhvervsvirksomhed som en del af opfyldelsen af undervisningspligten.

En sådan mulighed stod i henhold til folkeskoleloven åben for enhver skole, som måtte vurdere, at virksomhedspraktik kunne fremme en elevs læring i skolen. Udvalget besluttede at fremme denne ordning på Lykkesgårdskolen og på Ølgod Skole og har siden tildelt disse skoler hver 475.000 kr. årligt – reguleret til 509.000 kr.

Konceptets formål fremgår af dok. 49389-13 og formålet beskrives som følger:
Erhvervstilbuddet sigter gennem undervisningsdifferentiering og holddannelse i den almindelige klasse mod at vende et vanskeligt forhold til skolegang og uddannelse til motivation for videre afsluttet skolegang, uddannelse i erhvervs- og senere arbejdsmarkedsuddannelser samt tillid til en fremtidig stabil tilknytning til arbejdsmarkedet. Erhvervstilbuddet omfatter 8.-9. klassetrin.

Dette formål har stadig relevans for folkeskolerne i Varde Kommune.

De 2 skoler har siden 2013 haft tilknyttet et skiftende antal elever i tilbuddet typisk 8-12 stykker pr. skoleår og der er løbende givet status til udvalget om volumen og skolernes vurdering af tilbuddets effekt. Tilbuddet er senere udvidet for begge skoler med udvidet brobygning på Rybners Tekniske Skole.

Siden foråret 2013 er der sket en stor udvikling i forhold til fremme af erhvervsrelaterede emner på folkeskolerne i Varde Kommune. Dette har blandt andet baggrund i skolereformen, vejledningsreformen og reformen af erhvervsuddannelserne, som alle sigter mod at fremme andelen af unge, som kan optages på og kan gennemføre en erhvervsuddannelse.

Det betyder, at alle kommunens skoler har styrket deres tilgang til erhvervslivet og erhvervsuddannelse f.eks.:

- Obligatorisk erhvervspraktik
- Virksomhedspraktik
- Udvidet brobygning
- Lokalt udviklede erhvervstilvalgsfag
- Projektarbejde f.eks. i samarbejde med Entreprenørskabsfonden eller FOU
- Aktiviteter i den åbne skole
- EUD10

Der arbejdes på at sikre videndeling af de erfaringer, der er høstet via det særlige erhvervstilbud.

Forvaltningens vurdering

Vejledningsreformen og erhvervsuddannelsesreformen af 2015 har i høj grad sat nye krav til folkeskolens faglige niveau, hvor det er et klar beskrevet mål at folkeskolen udvikler elever, der er personligt, socialt og fagligt uddannelsesparate. Dette er forudsætningen for at kunne påbegynde en erhvervsuddannelse. Der er i den løbende status, som skolerne siden 2013 har givet over elever i tilbuddet, ikke nogen entydig dokumentation for, at tilbuddet har fremmet de deltagende elevers uddannelsesparathed. Status 2016 fremgår af dok. 172592-16.

Det er forvaltningens vurdering, at der fremadrettet bør være øget fokus på at sikre, de ikke-uddannelsesparate elever forventes at kunne opnå karakteren 02 i afgangsprøven efter 9/10 årgang.

Det er forvaltningens vurdering, at et eventuel fremtidigt tilbud med fordel kan kobles på EUD10, da EUD10 er målrettet en lignende målgruppe.

Det er forvaltningens vurdering, at EUD10 kan udvikles yderligere, idet der er etableret en samarbejdsaftale med Rybners om etablering af grundforløb på Campus.

Lykkesgårds skolen og Ølgod Skole har som pilotprojekt igangsat et samarbejde med erhvervslivet og Ølgod Skole har udviklet et dækkende koncept, som omfatter mentoraktiviteter. Det er forvaltningens vurdering, at det vil være vigtigt at sprede erfaringerne fra erhvervstilbuddet til andre skoler i kommunen. Dette bør tænkes ind i etablering af erhvervs guider på skolerne. Alle skoler har haft stor nytte af samarbejde med erhvervsplaymakeren.

Konsekvens i forhold til visionen

Der bør ske en nytænkning af erhvervstilbud i forbindelse med strukturen, med større fokus på såvel at fremme motivation, opnå uddannelsesparathed og samarbejde med erhvervslivet samt indtænke kommunens vision.

Retsgrundlag

Folkeskoleloven, LBK 747 af 20.06.2016 §9, stk. 4.

Økonomi

Høring

Ingen

Bilag:

1	Åben	Beskrivelse af erhvervstilbud	49389/13
2	Åben	Statusnotat - Erhvervstilbud 2016	172592/16

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler,

at erhvervstilbuddet afsluttes efter denne bevillings periode,

at erhvervstilbuddet nytænkes i forhold til ny skolestruktur,

at en nytænkning af erhvervstilbuddet kobles på skolernes nyetablerede erhvervs guider,

at en nytænkning af erhvervstilbuddet sikrer en tæt kobling mellem EUD10 og det nyetablerede grundforløb (Rybners) på Campus.

Beslutning Udvalget for Børn og Undervisning den 16-01-2017

Fraværende: Susanne Bergmann

Det vedtoges at afslutte erhvervstilbuddet efter denne bevillings periode og at nytænke tilbuddet i forhold til ny skolestruktur.

Forslag til fremtidig plan for erhvervstilbud samt forslag til hvordan midlerne anvendes fremadrettet forelægges udvalget til godkendelse.

485. Status på specialtilbud

Dok.nr.: 13292

Sagsid.: 15/7239

Initialer: bboe

Åben sag

Sagsfremstilling

I Varde Kommune modtager størstedelen af de elever, der er visiteret til specialundervisning undervisning på Tistrup Skole og Lykkesgårdskolen. Målgruppen på Tistrup Skole er normalt begavede elever med specifikke vanskeligheder. Målgruppen på Lykkesgårdskolen er elever med generelle indlæringsvanskeligheder.

Nedenstående viser elevtal pr. januar 2017.

Klassetrin	Antal elever (Tistrup)	Antal elever (Lykkesgård)
0	0	7
1	4	11
2	5	3
3	4	11
4	8	6
5	9	11
6	6	5
7	11	15
8	8	12
9	3	10
10	3	10
	61 elever	101 elever

Nedenfor vises oversigt over udviklingen i antallet elever, der er visiteret til specialundervisning siden 2012.

Lykkesgårdskolen - Pr. 5. september det pågældende år:

2012: 140 elever (14 kl.)

2013: 121 elever (15 kl.)

2014: 96 elever (13 kl.)

2015: 91 elever (12 kl.)

2016: 99 elever (11 kl.)

2017: 101 elever (11 kl.)

Tistrup Skole - Pr. 5. september det pågældende år:

2012: 38 elever (7 kl.)

2013: 51 elever (7 kl.)

2014: 47 elever (8 kl.)

2015: 53 elever (8 kl.)

2016: 54 elever (9 kl.)

2017: 61 elever (10 kl.)

Derudover forefindes der et specialtilbud, Taleboblen (3-5 årige) og Taleklasser placeret på Næsbjerg skole. Der visiteres hvert år 12 elever til taleboblen og 16 elever til taleklasserne.

Udover antallet af elever har der været set på, hvor stor en andel af disse elever, der er inkluderet i de almindelige klasser. Elevtal fra januar 2017 viser, at der alene er 1 elev fra Tistrup Skole og 2 elever fra Lykkesgårdskolen på 7. årgang, der deltager i de almindelige klasser.

Endvidere har der været set på andelen af elever fra specialklasserne på Tistrup Skole og Lykkesgårdskolen, der har deltaget i 9. klasses afgangsprøver.

	2014	2015	2016
9. klasses afgangsprøve, alle fag	Tistrup: 0 Lykkesgård:0	Tistrup:0 Lykkesgård: 0	Tistrup:4 Lykkesgård:0
9. klasses afgangsprøve, nogle fag	Tistrup:2 Lykkesgård:1	Tistrup:9 Lykkesgård:2	Tistrup:2 Lykkesgård:4
9. klasses afgangsprøve, nogle fag efter 10. klasse	Tistrup:4 Lykkesgård:0	Tistrup:0 Lykkesgård:0	Tistrup:5 Lykkesgård:0
I alt 2014-2016	7 elever	11 elever	15 elever

Procentuel fordeling af prøvedeltagelse sommer 2016:

Sommer 2016	Antal elever 9/10 klasse med mulighed for at aflægge 9. klasses prøve	Antal elever aflægger 9. klasses prøve i alle fag	Antal elever aflægger 9. klasses prøve i nogle fag	Totalt procent i forhold til hel eller delvis deltagelse i afgangsprøve
Lykkesgård	17 elever	0 (0%)	4 (23%)	23%
Tistrup Skole	19 elever	4 (21%)	7 (36%)	57%

På Lykkesgårdskolen forekommer det at være fint at 23% aflægger afgangsprøve i nogle fag i forhold til målgruppen: Elever med generelle indlæringsvanskeligheder. For Tistrup Skole forekommer det lavt, at kun 21% (4 elever) deltager i hele afgangsprøven i forhold til målgruppen: Elever med specifikke vanskeligheder (normalt begavede). Det kunne forventes at tæt på 100% havde aflagt prøve i mindst 1 eller flere fag. Skolen fritager 79% af elevgruppen helt eller delvist at aflægge prøve.

En af begrundelserne i forbindelse med beslutningen om placering af specialtilbuddene på Tistrup Skole og på Lykkesgårdskolen, var bl.a. at give specialtilbuddene muligheder for at inkludere specialelever i den almindelige klasse og sikre at specialtilbuddene oplevede sig som en del af den folkeskole, som afsluttes med 9. klasses afgangsprøve. I praksis viser det sig, at eleverne kun i begrænset omfang er inkluderet i de almindelige klasser. Adgangen til at aflægge 9. klasses afgangsprøve er ikke betinget af, at specialeleven har været søgt undervist i en almindelig klasse. Specialklasseelever har samme ret og mulighed for at aflægge 9. klasses afgangsprøve uanset klassetype eller skoletype.

Forvaltningens vurdering

Det er forvaltningens vurdering, at der i nuværende specialtilbud er begrænset sammenhæng mellem specialtilbuddet og den almindelige skole. Dette er et udtryk for,

at udelukkende elever med vidtgående behov af Varde Kommune visiteres til specialklasse.

I Varde Kommune er der en inklusionsprocent tæt på 97%. Dette betyder, at den elevgruppe, som visiteres til specialtilbuddene, har meget vidtgående problematikker, som ikke kan tilgodeses i den almindelige classesammenhæng.

Folkeskolelovens inklusionsbegreb fremgår af folkeskolens formålsparagraf og er senere præciseret gennem folkeskolereformens krav om den åbne skole. For en betydelig del af kommunens specialundervisningselever er det ikke realistisk, at elever bliver personligt, socialt og faglig uddannelsesparat og dermed er adgangen til de almindelige ungdomsuddannelser mindre nærliggende. For en del af specialundervisningsleverne betyder det, at det er nødvendigt at tænke i andre spor end almindelige ungdomsuddannelser.

Inklusionsarbejdet for denne elevgruppe retter sig i henhold til folkeskolelovens formålsparagraf mod inklusion i samfundslivet, fritidslivet, erhvervslivet og for den mest handicappede gruppe i forhold til at kunne føre et selvstændigt voksenliv. Det er forvaltningens vurdering, at den åbne skole med bl.a. erhvervs- og beskæftigelsessynet fremmer inklusionen af elever med særlige behov mest.

Gennem specialundervisningsomlægningen af 2012 fik specialtilbuddene nye adresser og den almindelige skole har i høj grad styrket indsatsen for inklusion af elever med de mindst vidtgående problematikker. Siden 2012 er behovene for de elever, som visiteres til specialtilbud blevet væsentligt mere komplekse i forhold til kognitive, fysiske, psykiske, sensoriske og sociale problematikker. Der vil være behov for mere fokus og mere viden særligt om de enkelte specialer, herunder i særlig grad indenfor autismeområdet.

Autismespecialiseringen kan udvikles, enten som et særligt undervisningstilbud eller en særlig ekspertise til rådighed for de almindelige skoler. Normalt begavede autisters undervisningsbehov med gennemgående fast struktur vil også kunne fremme andre specialelevs læring ligesom elever i almenklasserne også vil kunne profitere af en tydelig og genkendelig ledelse og pædagogik, som finder sted i en klasse for normalt begavede autister.

Der findes kommuner, som har særlige autistspecialklasser med udelukkende autistiske elever. Der er kommuner, som har autistklasser, hvor også elever fra normal området modtager undervisning efter autismepædagogiske principper. Det er forvaltningens vurdering, at pædagogikken for autister bør være denne samme uanset, i hvilken organisering undervisningen tilbydes.

Der findes eksempler på undervisningstilbud tilrettelagt for børn med ADHD og autister på f.eks. Sputnik skolerne i København.

<http://www.skolensputnik.dk/maalgruppe/autisme-og-psykisk-saarbarhed.aspx>

På Katrinebjergskolen i Århus, har man oprettet "normalklasser" med en blanding af autister og skolens øvrige elever ud fra en fordanskning af den amerikanske Nets metode.

<http://katrinebjerg.skoleporten.dk/sp>

Konsekvens i forhold til visionen

Visionen fremmes gennem styrket inklusion af elever med særlige behov i særligt turisme- og serviceerhvervene. For turismeerhvervene gælder det, at erhvervene kan åbne op for elever, som i højere grad har menneskeligt potentiale fremfor fagligt potentiale.

Retsgrundlag

Bekendtgørelse af lov om folkeskolen, LBK 747 af 20.06.2016

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler,
at udvalget drøfter status.

Beslutning Udvalget for Børn og Undervisning den 16-01-2017

Fraværende: Susanne Bergmann

Drøftet.

486. Godkendelse af valgfag - Skak

Dok.nr.: 13173
Sagsid.: 13/8191
Initialer: begr
Åben sag

Sagsfremstilling

Folkeskoleloven giver mulighed for at oprette lokale valg fag. Brorsonskolen har ønske om at kunne udbyde et valgfag i Skak i henhold til vedlagte fagbeskrivelse – dok. 189790-16.

Formålet med valgfaget er at træne elever 7.-9. klassetrin i abstrakt tankegang, koncentration, rumlig tænkning og kombinatorik.

Af fagplanen fremgår, at en stor del af fagets indhold i forhold til den kognitive træning kan sidestilles med dele af fælles mål for matematik.

Skak er i en række lande brugt som skolefag. Der er ingen tradition herfor i Danmark. Dansk Skoleskak er i Danmark en meget aktiv organisation, som giver en række tilbud til skolerne.

Forvaltningens vurdering

Det er forvaltningens vurdering, at skak er et meget avanceret spil, som i høj grad kan træne børn og unges systematiske, rummelige, logiske og abstraktionsrettede tankegang.

Det vurderes, at skak er et pædagogisk godt alternativ for børn og unge i forhold til andre spil og i særlig grad til de spil, som udelukkende træner ensidige handlinger - ofte af voldelig karakter.

Endvidere vurderes, at interessen for skak er stigende og at fagplanen hermed forholder sig til et aktivt interesseområde

Skak i den fremlagte undervisningsplan vurderes at fremme elevens forudsætninger for faget matematik.

Konsekvens i forhold til visionen

Visionen fremmes altid af at skolerne udvikler børn og unges kompetencer. Børn og Unge med gode kompetencer har udsigt til at gøre en indsats for visionen.

Retsgrundlag

Folkeskoleloven, LBK 747 af 20.06.2016 §9 stk. 6

Økonomi

Ingen

Høring

Ingen

Bilag:

1 Åben Fagbeskrivelse - Skak

189790/16

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler,
at valgfaget "Skak" godkendes.

Beslutning Udvalget for Børn og Undervisning den 16-01-2017

Fraværende: Susanne Bergmann

Valgfaget blev godkendt.

487. Rammeaftale 2018

Dok.nr.: 13280
Sagsid.: 16/13261
Initialer: JOIV
Åben sag

Sagsfremstilling

Ved mail af 24. november 2016 inviterer KKR Syddanmark socialudvalg i kommuner og Region Syddanmark til at bidrage til Rammeaftalen 2018 med bud på overordnet langsigtet politisk strategisk retning samt konkrete temaer.

Kommunerne og Region Syddanmark bærer ansvaret for koordineringen af det specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet i henhold til BEK nr. 1631 af 16/12/2016 Bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde.

I forbindelse med dette arbejde udarbejdes der hvert år en rammeaftale, som godkendes af kommunalbestyrelserne og Regionsrådet.

Rammeaftalen er kommunalbestyrelsernes og Regionsrådets redskab til at styre den faglige udvikling, kapacitet og økonomi på det specialiserede socialområde og specialundervisningsområdet. Rammeaftalen består af en Udviklingsstrategi og en Styringsaftale.

Hidtil har de kommunale udvalg ikke været direkte involveret i processen omkring udarbejdelse af rammeaftalen. Flere kommunalpolitiske udvalg har imidlertid givet udtryk for et ønske om at komme tættere på udformningen af rammeaftalen og få mulighed for at bidrage med forslag til den overordnede langsigtede, politiske strategiske retning for rammeaftalerne, dels konkrete temaer til rammeaftalen for 2018.

På denne baggrund opfordrer KKR Syddanmark til lokale drøftelser med udgangspunkt i følgende spørgsmål:

- Hvad er vigtigt, og hvad optager os på den tværkommunale bane indenfor det specialiserede socialområde?
- Hvad vil vi være kendt for i Syddanmark?
- Hvad skal vi samarbejde om fremadrettet?
- Hvilke udviklingstiltag skal rammeaftalen fokusere på?

Rammeaftalen er i øjeblikket 1-årig, men der opfordres til også at tænke i længere horisonter – 2-4 år.

Proces:

De lokalpolitiske bidrag samles og danner grundlag for en politisk temadag den 9. marts 2017.

- 15. februar 2017: Deadline for tilbagemelding til KKR på de lokale drøftelser.
- Februar-marts 2017: De indkomne initiativer grupperes efter temaer.
- 9. marts 2017: På den politiske temadag vil der være politiske oplæg samt drøftelse og prioritering af temaer og indsatser, der skal indgå i rammeaftalen.
- April-juni 2017: Socialdirektørforum drøfter efterfølgende resultatet af temadagen, og der formuleres et udkast til en ny rammeaftale.
- Juni 2017: Udkast til Rammeaftale for 2018 drøftes på Socialdirektørforum, i kredsen af kommunaldirektører samt KKR Syddanmark efterfulgt af godkendelse.

Retsgrundlag

Børne og Socialministeriets bekendtgørelse nr. 1631 af 16. december 2016 §1.

Økonomi

Ingen

Høring

Handicaprådet.

Bilag:

- 1 Åben Invitation til drøftelse - Rameaftale 2018 - Rameaftale 2018 - 177439/16 lokal drøftelse.pdf

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler udvalgene for Social og Sundhed og Børn og Undervisning, **at** drøfte henvendelsen fra KKR Syddanmark med udgangspunkt i ovenstående spørgsmål.

Beslutning Udvalget for Børn og Undervisning den 16-01-2017

Fraværende: Susanne Bergmann

Henvendelsen blev drøftet uden konkrete forslag.

Udvalget er optaget af at den nødvendige kompetence er tilstede uanset hvem der løfter opgaven.

488. Året der gik - Evaluering af udvalgets arbejdsform

Dok.nr.: 13230

Sagsid.: 16/956

Initialer: bilc

Åben sag

Sagsfremstilling

Udvalgsformanden ønsker en drøftelse af arbejdsgang og arbejdsform i udvalget, herunder

- Indhold
- Form
- Tidsforbrug
- Besigtigelsesture
- Temadrøftelser

Retsgrundlag

Intet

Økonomi

Ingen

Høring

Ingen

Anbefaling

Formanden anbefaler,

at sagen drøftes og udvalgets arbejdsgang og -form evalueres.

Beslutning Udvalget for Børn og Undervisning den 16-01-2017

Fraværende: Susanne Bergmann

Drøftet.

489. Gensidig orientering

Dok.nr.: 13228
Sagsid.: 17/150
Initialer: bilc
Åben sag

Sagsfremstilling

Orientering ved formanden:

- KL's Børn og Unge Topmøde 2.-3. februar 2017

Orientering ved direktøren:

- Møde med efterskolerne den 8. december 2016
- Deltagelse i frikommuneforsøg som følgekommune – Forenkling af den børnefaglige undersøgelse.
- Tværgående ungeindsats
- Status på midlertidig opnormering i Børn og Forebyggelse
- Verserende sager

Orientering ved udvalgets medlemmer:

Bilag:

1	Åben	Program - KL's Børn og Unge Topmøde 2017	159158/16
2	Åben	Ansøgning om frikommuneforsøg - Tema: Børn som vores vigtigste ressource	6349/17
3	Åben	Frikommunenetværk 'Børn som vores vigtigste ressource' Gladsaxe, Guldborgsund og Ikast-Brande kommuner	6353/17

Beslutning Udvalget for Børn og Undervisning den 16-01-2017

Fraværende: Susanne Bergmann

Taget til efterretning.

Bilagsliste

- 481. Godkendelse af kvalitetsrapport for dagtilbud
  - 1. Kvalitetsrapport på dagtilbudsområdet - 2016 - Udvalget for Børn og Undervisning.pdf (6589/17)

- 482. Orientering om prognose for dagtilbud 2017/18
  - 1. Prognose for dagtilbud 2017/2018 (5721/17)

- 483. Forlængelse af aftaler til 2019
  - 1. Aftalestyring: Overordnet tidsplan for overgangsperioden 2016-2019 (188478/16)

- 484. Status for erhvervstilbuddet på Lykkesgårds skolen og Ølgod Skole
  - 1. Beskrivelse af erhvervstilbud (49389/13)
  - 2. Statusnotat - Erhvervstilbud 2016 (172592/16)

- 486. Godkendelse af valgfag - Skak
  - 1. Fagbeskrivelse - Skak (189790/16)

- 487. Rameaftale 2018
  - 1. Invitation til drøftelse - Rameaftale 2018 - Rameaftale 2018 - lokal drøftelse.pdf (177439/16)

- 489. Gensidig orientering
  - 1. Program - KL's Børn og Unge Topmøde 2017 (159158/16)
  - 2. Ansøgning om frikommuneforsøg - Tema: Børn som vores vigtigste ressource (6349/17)
  - 3. Frikommunenetværk 'Børn som vores vigtigste ressource' Gladsaxe, Guldborgsund og Ikast-Brande kommuner (6353/17)

Underskriftsblad

Per Rask Jensen

Keld Jacobsen

Stig Leerbeck

Susanne Bergmann

Marianne Bruun Kristiansen

Tina Agergaard Hansen

Arne Lindberg Callesen